

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617206961
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5617206961.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov; matky: Ing. D. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. nábrežie XXXX/XX, Y., K. R. a otca: Ing. K. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, K. N., K. R., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/99/2017-90 zo dňa 10.01.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 24.11.2014 č. k. 10P/21/2014-117 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.03.2015 č. k. 9CoP/14/2015-133 tak, že uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého R. po 140,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky dieťaťa, počnúc od 24.10.2017. Zameškané výživné za obdobie od 24.10.2017 do 31.12.2017 určil vo výške 45,16 eur a povolil ho otcovi splácať v splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným počnúc od doručenia rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky v plnej výške má za následok splatnosť celého dlhu. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol. O trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie nárok posudzoval podľa § 62 ods. 1 - 5, § 78 ods. 1, 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine. §

3. Súd prvej inštancie, zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, skúmal predovšetkým, či došlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane rodičov alebo maloletého od posledného rozhodnutia o výživnom, aby boli splnené podmienky na zvýšenie výživného. Naposledy súd rozhodoval vo veci rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 24.11.2014 č. k. 10P/21/2014-117 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Žiline zo dňa 19.03.2015 č. k. 9CoP/14/2015-133, ktorým uložil otcovi maloletého prispievať na výživu maloletého po 120,- eur mesačne od 04.04.2014. V tom čase bol maloletý žiakom 6. triedy základnej školy (12 rokov). Celkové ročné výdavky na maloletého z dôvodu školskej dochádzky boli v školskom roku 2013/2014 vo výške 346,50 eur ročne, t. j. 28,88 eur mesačne; v školskom roku 2014/2015 boli predpokladané výdavky v škole na maloletého vrátane stravného 270,30 eur, t. j. 22,52 eur mesačne. Podľa kalkulácie čelustno-ortopedickej liečby

sa predpokladali výdavky na liečbu maloletého vo výške 1.421,16 eur. Matka maloletého za vyšetrenia stomatológom v roku 2014 zaplatila 72,44 eur. V tom čase bola matka maloletého nezamestnaná, evidovaná uchádzačka o zamestnanie od 01.08.2014. Pracovný pomer so zamestnávateľom Strednou odbornou školou polytechnickou skončila 31.07.2014 z dôvodu organizačných zmien. Od 06.04.2013 bola práceneschopná a poberala nemocenské v priemernej výške 356,61 eur mesačne. Od 01.05.2014 jej bol priznaný preddavok na pomoc v hmotnej núdzi vo výške 22,20 eur. Za mesiace máj a júl jej bola vyplatená priemerná dávka v hmotnej núdzi vo výške 41,90 eur mesačne. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol matke od 01.08.2014 na obdobie 6 mesiacov priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 31,7118 eur. Za august až október jej boli vyplatené dávky v nezamestnanosti v priemernej mesačnej výške 486,30 eur. Pri skončení pracovného pomeru bolo matke vyplatené odstupné vo výške 2.302,62 eur, v júli 2014, vo februári 2014 bolo matke vyplatené ročné vyúčtovanie dane vo výške 283,71 eur mesačne. Matka sa zaviazala uhrádzať svojej matke z celkových nákladov za bývanie v byte 2/3-iny, čo predstavovalo 98,- eur mesačne zálohových platieb. Celková výška zálohovej platby za elektrinu a plyn bola mesačne 101,- eur, platba do fondu údržby a opráv 34,25 eur. V čase posledného rozhodovania súdu bol otec poberateľom invalidného dôchodku vo výške 723,30 eur mesačne, absolvoval vyšetrenia mimo miesta bydliska v Martine a v Bratislave. Obaja rodičia mali v tom čase vyživovaciu povinnosť iba k maloletému R.. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že v súčasnej dobe je otec stále je invalidný dôchodca. Jeho invalidný dôchodok sa zvýšil zo sumy 723,30 eur na 736,70 eur, t. j. o 13,40 eur mesačne. Otec k termínu pojednávania nevedel výšku zvýšenia (valorizácie) jeho dôchodku k 01.01.2018. Býva sám v prenajatom dvojizbovom prízemnom bezbariérovom dome za 200,- eur mesačne vrátane energií. U otca pretrváva zlý zdravotný stav a z toho vyplývajúce zvýšené cestovné náklady na vyšetrenia tvrdené vo výške okolo 70,- eur mesačne (keďže absolvuje vyšetrenia u viacerých špecialistov nielen v mieste bydliska), doplatky za lieky okolo 40,- eur mesačne, diétne stravovanie a hygienické pomôcky (len nad rámec hradený poisťovňou). Svoje tvrdenia preukázal predložením výpisov zo zdravotnej dokumentácie a pokladničnými dokladmi z lekární, má iba jednu vyživovaciu povinnosť. Otec sa o maloletého žiadnym spôsobom nestará. Otec neprispieva maloletému nad rámec súdom určeného výživného. Matka v súčasnosti je poberateľka čiastočného invalidného dôchodku vo výške 200,- eur, zvýšený od 01.01.2018 na 204,10 eur. Od 06.11.2017 je zapísaná v NBS v registri finančných agentov a poradcov. Z tejto činnosti jej plynie čistý priemerný mesačný príjem 500,- eur. Matka maloletého bola zamestnaná od 09.02.2016 do 31.01.2017 v spoločnosti Petit Press, a.s. s čistým priemerným mesačným príjmom 506,14 eur; od 01.02.2017 do 24.02.2017 na Základnej škole Čs. brigády s čistým priemerným mesačným príjmom 553,51 eur; od 01.08.2017 do 10.10.2017 u S. J. R. - SBS PEGAS s čistým priemerným mesačným príjmom okolo 81,21 eur; od 07.03.2017 do 31.07.2017 bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie ÚPSVaR. Matka pobera na maloletého prídavky vo výške 23,52 eur mesačne, žije v spoločnej domácnosti so starou matkou dieťaťa a maloletým. Celkové náklady na bývanie v byte sú zálohová platba za elektrinu 25,- eur mesačne, za plyn 79,- eur mesačne a mesačný predpis 38,95 eur mesačne, spolu 142,95 eur, z ktorých matka za seba a maloletého platí 2/3 t. j. 95,30 eur mesačne. Za predpísané lieky priemerne mesačne dopláca 10,- eur. Matka má iba jednu vyživovaciu povinnosť. Maloletý v súčasnosti navštevuje 9. ročník základnej školy v mieste bydliska. Stravné v škole je okolo 25,- eur mesačne. Matka na začiatku školského roku zaplatila rodičovský príspevok 12,- eur, za učebnice a školské zošity 29,90 eur. Maloletý hrá v rámci školského krúžku bedminton (jednorazový poplatok 10,- eur na košíky, halová obuv v tomto školskom roku 40,- až 50,- eur; ostatné športové náradie matka zabezpečila v predchádzajúcom období). Maloletý vo voľnom čase rekreačne pláva, behá na lyžiach a venuje sa zjazdovému lyžovaniu (matka vyčísliła priemerné mesačné náklady na cestovné a lístky 20,- eur mesačne). Maloletý má zvýšené výdavky v súvislosti s jeho zdravotným stavom - ploché nohy (na ortopedické vložky do topánok a ortopedickú obuv okolo 100,- eur ročne), alergie (za injekcie 4,41 eur ročne, za kvapky za dva mesiace 6,- eur, za lieky 1,21 eur mesačne), predovšetkým na čelustnú ortopédiu, ktoré sú značné (vyčíslené matkou od 02.02.2015 do 22.12.2017 vo výške 1.313 eur), z toho sú náklady v roku 2017 vo výške 494,28 eur, čo predstavuje priemerne 41,19 eur mesačne a liečba pokračuje. Naposledy súd rozhodoval pred 3 rokmi. Odvtedy je maloletý starší (15 rokov) a je vo fáze dospievania, všeobecne sprevádzanej akceleráciou rastu, čoho dôsledkom je príjem väčšieho množstva potravy, častá obmena oblečenia a obuvi. Súď mal na základe vyššie uvedeného preukázaniu podstatnú zmenu pomerov maloletého. Súď prvej inštancie prihliadol k tomu, že vzhľadom na zlý zdravotný stav otec nie je schopný zvýšiť svoj príjem. Otec sa o maloletého žiadnym spôsobom nestará, neprejavuje záujem, aký by sa dal očakávať od rodiča voči dieťaťu (a to ani v minulosti). Výkon rodičovských práv a povinností otca je zredukovaný na vyživovaciu povinnosť. Matka sa o dieťa osobne stará a z aktivít dieťaťa je zrejme, že voľný čas trávi zmysluplným spôsobom, čo je základný predpoklad, aby sa dieťa

zdravo vyvíjalo po všetkých stránkach. Súd prvej inštancie vychádzal zo súčasného čistého priemerného mesačného príjmu matky 704,- eur (odmena finančného agenta a čiastočný invalidný dôchodok) a zvýšil výživné zo 120,- eur mesačne na 140,- eur mesačne, t. j. o 20,- eur mesačne. Takto zvýšené výživné nezodpovedá úplne všetkým potrebám dieťaťa, ale životná úroveň dieťaťa je limitovaná životnou úrovňou rodičov. Potreby rodiča nemajú prednosť pred potrebami dieťaťa. Pôvodné výživné 120,- eur predstavovalo na deň čiastku 3,9 eur a po zvýšení na 140,- eur čiastku 4,6 eur na deň ($120/30,5=3,9$; $140/30,5=4,6$). Táto čiastka možno pokryje náklady na stravu dieťaťa. (Otec vyčíslil svoje náklady na stravu na 270,- eur mesačne, čo je 8,85 eur na deň.) Výživné má zabezpečiť všestranný rozvoj dieťaťa, nielen v úzkom zmysle slova výživa, ale aj ostatné odôvodnené potreby dieťaťa (vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, kultúrne a spoločenské potreby, šport a pod.). Osobná starostlivosť sa kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (uznesenie ÚS SR z 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 489/2011). Matka poskytuje dieťaťu osobnú starostlivosť, ktorej miera intenzity je nižšia ako v útľom veku dieťaťa, ktoré je úplne závislé na starostlivosti inej osoby. Výchova dospelujúceho vyžaduje iný druh starostlivosti, najmä motiváciu ku štúdiu (príprava na budúce povolanie) a vyplnenie voľného času, aby dieťaťa neskĺzlo protispoločenským aktivitám, či činnosti, ktorá má negatívny vplyv na vývoj (alkohol, iné návykové látky a závislosti). Keďže súd zvýšil výživné o 20,- eur, otcovi vzniklo zameškané výživné odo dňa začatia konania na súde 24.10.2017 do 31.12.2017 (od 24.10.2017 do 31.10.2017, t. j. /20,- eur : 31 dní/ x 8 dní = 5,16 eur; 11/2017 vo výške 20,- eur, 12/2017 vo výške 20,- eur; celkom vo výške 45,16 eur), ktoré súd povolil splácať v splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným počnúc od doručenia rozsudku pod podmienkou straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietol (240,- eur - 140,- eur = 110,- eur; obdobie od 01.02.2015 do 23.10.2017). Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že spätne možno určiť výživné len z dôvodov hodných osobitného zreteľa, čo núti rodiča, aby žiadal o zvýšenie výživného čo najskôr. Matke nič nebránilo požiadať o zvýšenie výživného hneď, ako boli známe náklady na čelustno-ortopedickú liečbu. Prekážka včasného podania návrhu musí mať objektívny charakter (napríklad zdravotný stav navrhovateľa, neznámy pobyt povinného rodiča a pod.) Preto podľa súdu prvej inštancie nebol dôvod určovať výživné spätne, pred začatím konania 24.10.2017. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a ani náhradu trov konania nežiadal (§ 57 C. m. p.).

4. Proti citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec, ktorý žiadal ponechať pôvodné výživné. Uviedol, že dokladoval všetky potrebné listiny k rozhodnutiu súdu. Má za to, že súd na základe týchto listín nezistil žiadne nové skutočnosti. Maloletý stále navštevuje druhý stupeň základnej školy a súd mu postupne za túto dobu zvýšil výživné zo 100,- eur na 140,- eur, čo je takmer o polovicu. Príjem sa mu zvýšil iba o 2 % valorizáciou plného invalidného dôchodku a má za to, že je to veľký nepomer. Poukázal tiež na to, že nedošlo k podstatnej mene pomerov, a to ani, čo sa týka príjmu. Súd neprihliadol na jeho zlý zdravotný stav. Tiež uviedol, že matke zaslal nad rámec výživného viac než 900,- eur. Platiť zvýšené výživné je pre neho likvidačné.

5. K podanému odvolaniu sa kolízny opatrovník písomne vyjadril tak, že navrhol potvrdiť rozhodnutie súdu prvého stupňa.

6. Matka sa k podanému odvolaniu vyjadrila tak, že nesúhlasí s odvolaním otca, ktorý má dostatočne vysoký príjem na to, aby prispieval na výživné vo výške, ktoré stanovil súd.

7. K podanému vyjadreniu matky sa kolízny opatrovník písomne vyjadril tak, že zotrval na svojom vyjadrení k odvolaniu otca.

8. Otec sa k vyjadreniu matky vyjadril tak, že už 15 rokov obaja účastníci podávajú návrh na zvýšenie výživného na sumu 250,- eur s odôvodnením, že táto suma predstavuje skutočné potreby maloletého dieťaťa. Uviedol tiež, že už pri určení výživného vo výške 80,- eur bolo zdôvodnené tým, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť vyššie výživné.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania napadnutý rozsudok potvrdil v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

10. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol

a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Pre úplnosť odvolací súd k odvolacím dôvodom uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

12. Námietku otca týkajúcu sa toho, že súd prvej inštancie pri určení výživného sa nevysporiadal v dostatočnej miere s tým, že od posledného rozhodovania maloletý navštevuje naďalej druhý stupeň základnej školy a nedošlo k zvýšeniu nákladov na potreby maloletého, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal vyhodnotením nákladov spojených so starostlivosťou o maloleté dieťa. Okrem toho neobstojí ani argumentácia otca o tom, že výživné na maloleté dieťa v súdom stanovenej výške je pre neho „likvidačné“, keďže náklady spojené so starostlivosťou o maloleté dieťa matka v priebehu konania riadne zdokladovala a zároveň možno konštatovať, že je v schopnostiach a možnostiach otca podieľať sa na plnení vyživovacej povinnosti v stanovenom rozsahu. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pokiaľ sa otec nepodieľa iným spôsobom ako peňažným na plnení vyživovacej povinnosti, je nutné zohľadniť mieru osobnej starostlivosti matky o maloleté dieťa, ktorá je za danej situácie obmedzená v možnostiach zlepšenia svojej finančnej situácie.

13. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávaný prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Nakoľko odvolacie dôvody odvolateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (pokiaľ majú vplyv na vecnú správnosť v rozhodnutí vo veci samej), tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

14. Odvolací súd potvrdil tiež výrok o zameškanom výživnom, o zamietnutí návrhu matky vo zvyšku, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania súdu prvej inštancie, keďže tento vykazuje vecnú správnosť.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)